

	Data	Świat	Polska
NOWOŻYTNOŚĆ	1686 r.		Zawarcie tzw. pokoju Grzymułtowskiego między Rzeczpospolitą i Rosją.
	1687 r.	Ogłoszenie przez Izaaka Newtona powszechnego prawa ciężenia.	
	1688r.	„Chwalebna rewolucja” w Anglii.	
	1689r.	Uchwalenie przez parlament angielski „Deklaracji praw narodu angielskiego”. Początek samodzielnych rządów Piotra I w Rosji.	
	1697 r.		Koronacja Augusta II.
	1699 r.	Zawarcie pokoju w Karłowicach między państwami Świętej Ligi i Turcją.	Odzyskanie przez Polskę ziem utraconych w 1672 r.
	1700 r.	Początek wielkiej wojny północnej.	
	1701 r.	Ogłoszenie Prus królestwem.	
	1703 r.	Początek budowy Petersburga.	
	1704 r.		Detronizacja Augusta II. Elekcja Stanisława Leszczyńskiego.
	1707 r.	Unia realna Szkocji i Anglii. Powstanie Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii.	
	1709 r.	Zwycięstwo Rosji nad Szwecją w bitwie pod Połtawą.	Powrót Augusta II na tron polski.
	1712 r.	Przeniesienie stolicy Rosji z Moskwy do Petersburga.	
	1713 r.	Początek panowania w Prusach Fryderyka Wilhelma I.	
	1717 r.		Obrady Sejmu Niemego.
	1720 r.	Traktat rosyjsko-pruski w Poczdamie.	
	1721 r.	Podpisanie w Nystad pokoju kończącego wojnę północną.	
	1724 r.		Tumult toruński.
	1733 r.	Wynalezienie „latającego czółenka” przez Johna Kaya.	Śmierć Augusta II. Podwójna elekcja - Augusta III i Stanisława Leszczyńskiego.
	1736 r.		Obrady sejm pacyfikacyjnego.
	1740 r.	Początek panowania Fryderyka II w Prusach.	Utworzenie Collegium Nobilium.
	1745 r.	Opanowanie przez Prusy Śląska.	
	1747 r.		Otwarcie Biblioteki Załuskich.
	1748 r.	Odkrycie starożytnych miast - Pompejów i Herkulanum.	
	1751 r.	Opublikowanie pierwszego tomu „Wielkiej encyklopedii francuskiej”.	
	1752 r.	Wynalezienie piorunochronu przez Benjamina Franklina.	
	1756 r.	Wybuch wojny siedmioletniej.	
	1762 r.	Wydanie dzieła „Umowa społeczna” Jeana Jacques'a Rousseau. Śmierć carycy Elżbiety i tzw. cud domu brandenburskiego.	
	1763 r.	Koniec wojny siedmioletniej. Skonstruowanie maszyny parowej przez Jamesa Watta.	Śmierć Augusta III Sasa.
	1764 r.		Elekcja Stanisława Augusta Poniatowskiego. Reformy sejm koronacyjny.
	1765 r.	Wynalezienie mechanicznej przędzarki. Wprowadzenie ustawy stemplowej w koloniach amerykańskich.	Założenie Szkoły Rycerskiej. Otwarcie mennicy w Warszawie.
	1767 r.		Zawiązanie konfederacji innowierczych w Stucku i Toruniu.
	1768 r.		Konfederacja barska. Uchwalenie praw kardynałnych.
	1772 r.		Pierwszy rozbiór Polski.
	1773 r.	Kasata zakonu jezuitów. „Bostońskie picie herbaty” - początek rewolucji amerykańskiej.	Zatwierdzenie przez sejm pierwszego rozbioru Polski. Utworzenie Komisji Edukacji Narodowej.
	1776 r.	Ogłoszenie Deklaracji niepodległości Stanów Zjednoczonych.	
1781 r.	Kłęska wojsk brytyjskich w bitwie pod Yorktown.		
1783 r.	Traktat paryski - uznanie niepodległości USA przez Wielką Brytanię. Pierwszy publiczny pokaz balonu braci Montgolfier.		
1784-1788 r.		Przebudowa Łazienek Królewskich w Warszawie.	
1787 r.	Uchwalenie konstytucji Stanów Zjednoczonych.	Spotkanie Katarzyny II i Stanisława Augusta Poniatowskiego w Kaniowie.	
1788-1792 r.		Obrady Sejmu Wielkiego.	
1789 r.	Wybuch rewolucji we Francji. Wybór Jerzego Waszyngtona na pierwszego prezydenta Stanów Zjednoczonych.	Czarna procesja.	
1791 r.	Uchwalenie konstytucji we Francji.	Uchwalenie Konstytucji 3 maja.	
1792 r.	Ogłoszenie Francji republiką.	Konfederacja targowicka. Wojna polsko-rosyjska.	
1793 r.	Egzekucja Ludwika XVI.	Drugi rozbiór Polski.	
1794 r.	Przewrót thermidoriański.	Insurekcja kościuszkowska.	
1795 r.	Przejęcie rządów we Francji przez dyktatoriat.	Trzeci rozbiór Polski. Abdykacja Stanisława Augusta Poniatowskiego.	
1796 r.	Wynalezienie szczepionki przeciwko ospie.		
1797 r.	Pokój francusko-austriacki w Campo Formio.	Utworzenie Legionów Polskich we Włoszech.	
1799 r.	Zamach stanu dokonany przez Napoleona Bonaparte.		

NOWOŻYTNÓŚĆ	1804 r.	Koronacja Napoleona na cesarza Francuzów.	
	1805 r.	Sukces floty angielskiej pod Trafalgarem. Zwycięstwo Napoleona w bitwie pod Austerlitz. (Bitwa Trzech Cesarzy)	
	1806 r.	Zwycięskie bitwy Napoleona pod Jena i Auerstadt. Ogłoszenie przez Napoleona blokady kontynentalnej Anglii.	Wkroczenie wojsk Napoleona na ziemię polskie.
	1807 r.	Podpisanie pokoju przez Prusy i Rosję z Francją w Tylży. Zbudowanie parostatku przez Roberta Fultona.	Utworzenie Księstwa Warszawskiego.
	1809 r.	Pokój w Schonbrunn - przegrana Austrii w wojnie z Francją.	Bitwa pod Raszynem.
	1812 r.	Wyprawa Napoleona na Moskwę.	
	1812-1814 r.	Wojna brytyjsko-amerykańska.	
	1813 r.	Bitwa narodów pod Lipskiem.	Śmierć księcia Józefa Poniatowskiego.
	1814 r.	Abdykacja Napoleona. Początek obrad kongresu wiedeńskiego.	
	1815 r.	Sto dni Napoleona. Akt końcowy kongresu wiedeńskiego.	Powstanie Królestwa Polskiego.
	1816 r.		Otwarcie Uniwersytetu Warszawskiego.
	1820 r.	Wynalezienie chininy - leku przeciwko malarii.	
	1821 r.	Śmierć Napoleona Bonaparte.	Założenie Towarzystwa Patriotycznego.
	1825 r.	Powstanie dekabrystów w Rosji. Wybudowanie pierwszej linii kolejowej.	
	1828 r.		Utworzenie Banku Polskiego. Powstanie Sprzysiężenia Podchorążych.
	1830 r.	Rewolucja lipcowa we Francji. Rewolucja i ogłoszenie niepodległości przez Belgów.	Wybuch powstania listopadowego.
	1831 r.		Detronizacja cara Mikołaja I przez polski sejm. Bitwa pod Olszynką Grochowską. Zdobycie Warszawy przez wojska rosyjskie i klęska powstania listopadowego.
	1832 r.		Uchwalenie Statutu organicznego.
	1834r.	Powstanie Niemieckiego Związku Celnego.	
	1837 r.	Początek ruchu czartystów.	
	1846 r.		Powstanie krakowskie i rabacja galicyjska.
	1848 r.	Wiosna Ludów w Europie. Opublikowanie „Manifestu komunistycznego”.	Wiosna Ludów w Wielkopolsce i Galicji.
	1848-1849 r.	Rewolucja na Węgrzech.	
	1852 r.	Koronacja cesarska Ludwika Napoleona Bonaparte.	
	1853 r.	Początek wojny krymskiej.	
	1855 r.	Zdobycie przez wojska sprzymierzone Sewastopola.	
	1856 r.	Podpisanie w Paryżu traktatu kończącego wojnę krymską.	
	1859 r.	Traktat w Villafranca - utrata przez Austrię Lombardii na rzecz Francji. Ogłoszenie teorii ewolucji Karola Darwina.	
	1860 r.	Wyprawa „tysiąca czerwonych koszul” Garibaldiiego. Wybór Abrahama Lincolna na prezydenta USA.	Pierwsza demonstracja patriotyczna na pogrzebie wdowy po generale Józefie Sowińskim.
	1861 r.	Powstanie Królestwa Włoskiego. Uwłaszczenie chłopów w Rosji. Wybuch wojny secesyjnej.	Wprowadzenie stanu wojennego na terytorium Królestwa Polskiego.
	1863 r.	Utworzenie Czerwonego Krzyża.	Wybuch powstania styczniowego.
	1864r.	Powstanie I Międzynarodówki.	Dekret carski o uwłaszczeniu na ziemiach Królestwa Polskiego.
	1865 r.	Koniec wojny secesyjnej. Wprowadzenie do konstytucji Stanów Zjednoczonych 13 poprawki znoszącej niewolnictwo.	
	1866 r.	Zwycięstwo Prus w wojnie z Austrią.	Adres galicyjski.
	1867 r.	Utworzenie monarchii austro-węgierskiej. Powstanie Związku Północnoniemieckiego. Otrzymanie przez Kanadę statusu dominium brytyjskiego.	Otrzymanie autonomii przez Galicję. Powstanie Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”.
	1868 r.	Początek reform meiji w Japonii.	
	1869 r.	Nadanie po raz pierwszy prawa wyborczego kobietom. Otwarcie Kanału Sueskiego.	
	1870 r.	Wybuch wojny francusko-pruskiej.	
	1871 r.	Zwycięstwo Prus w wojnie z Francją. Powstanie II Rzeszy Niemieckiej. Komuna Paryska. Rzym stolicą zjednoczonych Włoch.	Początek kulturkampfu.
	1873 r.	Stworzenie przez Levi Straussa i Jacoba Davisa pierwszych roboczych spodni dżinsowych.	Otwarcie Polskiej Akademii Umiejętności.
	1874 r.	Pierwsza wystawa impresjonistów.	
1876 r.	Wynalezienie przez Alexandra Grahama Bella telefonu.		
1879 r.	Wynalezienie przez Thomasa Alwę Edisona żarówki. Zawarcie sojuszu pomiędzy cesarstwem niemieckim i Austro-Węgrami, czyli tzw. dwuprzymierze.		
1880-1881 r.	I wojna burska.		
1881 r.	Pierwszy tramwaj elektryczny.		
1882 r.	Odkrycie przez Roberta Kocha prątków gruźlicy. Powstanie Międzynarodowej Socjalno-Rewolucyjnej Partii Proletariat. Powstanie trójprzymierza.		
1884 r.	Odkrycie przez Roberta Kocha zarazków cholery.		

NOWOŻYTNÓŚĆ	1885 r.	Podział Afryki na konferencji berlińskiej. Wynalezienie przez Ludwika Pasteura szczepionki przeciwko wścieklicznie. Skonstruowanie przez Carla Benzsa samochodu z silnikiem benzynowym.	Zapoczątkowanie rugów pruskich.
	1886 r.	Odkrycie fal radiowych. Opracowanie receptury coca-coli.	Powstanie Komisji Kolonizacyjnej w zaborze pruskim.
	1887 r.	Utworzenie przez Francję Związku Indochińskiego. Wynalezienie gramofonu.	Utworzenie Ligi Polskiej.
	1889 r.	Powstanie II Międzynarodówki.	
	1891 r.	Ogłoszenie encykliki „Rerum novarum”.	
	1892 r.	Opatentowanie silnika przez Rudolpha Diesla. Zawarcie układu pomiędzy Francją i Rosją.	Powstanie Polskiej Partii Socjalistycznej.
	1893 r.		Założenie Socjaldemokracji Królestwa Polskiego.
	1894 r.		Utworzenie Hakaty. Powstanie „Panoramy raclawickiej”.
	1895 r.	Wynalezienie przez Wilhelma Roentgena promieni X. Początki kina.	Założenie Stronnictwa Ludowego.
	1896 r.	Pierwsze nowożytne igrzyska olimpijskie.	
	1898 r.	Odkrycie polonu i radu.	
	1899-1902 r.	II wojna burska zakończona opanowaniem republik Transwalu i Oranii przez Brytyjczyków.	
	1899-1901 r.	Powstanie bokserów w Chinach.	
	1900 r.	Powołanie Fundacji Nobla.	Powstanie Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy.
	1901 r.		Strajk szkolny we Wrześni.
	1903 r.	Pierwszy lot samolotem.	Nagroda Nobla dla Marii Skłodowskiej-Curie w dziedzinie fizyki. Opublikowanie „Myśli nowoczesnego Polaka” Romana Dmowskiego.
	1904 r.	<i>Entente cordiale</i> , czyli podpisanie „serdecznego porozumienia” między Francją i Wielką Brytanią.	
	1904-1905 r.	Wojna rosyjsko-japońska.	
	1905 r.	Revolucja w Rosji.	Nagroda Nobla dla Henryka Sienkiewicza. Wystąpienia rewolucyjne w zaborze rosyjskim.
	1907 r.	Traktat angielsko-rosyjski i początek funkcjonowania trójporozumienia (ententy).	
	1912 r.	Wybuch I wojny bałkańskiej.	
	1913 r.	II wojna bałkańska.	
	28 VI 1914 r.	Zamach na arcyksięcia Franciszka Ferdynanda w Sarajewie.	
	28 VII 1914 r.	Wybuch I wojny światowej.	
	6 VIII 1914.		Wkroczenie I Kompanii Kadrowej do Królestwa Polskiego.
	23 VIII 1914 r.	Początek bitwy pod Tannenbergiem.	Początek formowania Legionów Polskich.
	19 XII 1914 r.		Sformowanie I Brygady Legionów Józefa Piłsudskiego.
	23 V 1915 r.	Opowiedzenie się Włoch po stronie ententy.	
	21 II-20 XII 1916 r.	Bitwa pod Verdun.	
	1 VII-18XI 1916 r.	Bitwa nad Sommą - użycie po raz pierwszy czołgów.	
	27 VIII 1916 r.	Przystąpienie Rumunii do wojny po stronie ententy.	
	5 XI 1916 r.		Wydanie Aktu 5 listopada.
II 1917 r.	Ogłoszenie przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej.		
3 III 1917 r.	Wybuch rewolucji lutowej w Rosji i obalenie cara.		
6 IV 1917 r.	Przystąpienie Stanów Zjednoczonych do wojny po stronie państw ententy.		
9 VII 1917 r.		Kryzys przysięgowy.	
24-25 X 1917 r.	Wybuch rewolucji październikowej i objęcie władzy w Rosji przez bolszewików.		
3 III 1918 r.	Podpisanie traktatu w Brześciu Litewskim i wycofanie się Rosji z wojny.		
11 XI 1918 r.	Podpisanie rozejmu w Compiegne między Niemcami a państwami ententy.	Przejęcie władzy wojskowej przez Józefa Piłsudskiego.	